

STATEN VAN CURAÇAO

ZITTINGSJAAR 2020 - 2021 - 168

LANDSVERORDENING van de houdende
regels met betrekking tot uitzonderingstoestanden
(Landsverordening uitzonderingstoestand)

No. 10 TWEEDE NOTA VAN WIJZIGING

De ontwerp-landsverordening wordt gewijzigd als volgt:

A.

In artikel 1 wordt voor het eerste begrip "minister" en gedachtestreepje een nieuw begrip toegevoegd, luidende:

- de daartoe aangewezen ambtenaren: opsporingsambtenaren, buitengewoon opsporingsambtenaren en de bij landsbesluit aangewezen toezichthouders;

B.

In artikel 4, eerste lid, onderdeel a, wordt de puntkomma vervangen door een punt en de punt aan het slot vervangen door een puntkomma.

C.

In de artikelen 10, 12 en 13 wordt "ministeriële regeling met algemene werking" vervangen door: landsbesluit tot afkondiging van de uitzonderingstoestand als gevolg van oorlog, terrorisme of militaire inval.

D.

Aan artikel 26 wordt een volzin toegevoegd, luidende:

Deze bepaling is niet van toepassing op de artikelen 10, 12 en 13.

E.

Onder vernummering van artikel 39 naar 37 en 40 naar 39 komt artikel 38 te luiden:

Artikel 38

Deze landsverordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van bekendmaking.

Toelichting

A.

In de memorie van toelichting is op pagina 20 aangegeven welke ambtenaren aangewezen kunnen worden om de bepalingen van dit ontwerp te handhaven. Duidelijkheidshalve wordt deze omschrijving in de begripsbepaling opgenomen.

B.

In dit onderdeel wordt een punt vervangen door een puntkomma in artikel 4, eerste lid, onderdeel a.

C en D

Na de afkondiging van de uitzonderingstoestand kan op twee manieren de bepalingen van Hoofdstuk 3 inwerking worden gesteld. De inwerkingtreding kan krachtens een landsbesluit als bedoeld in artikel 2, vijfde lid, van het onderhavige ontwerp, of bij ministeriële regeling met algemene werking, in werking worden gesteld.

Inwerkingstelling bij ministeriële regeling met algemene werking - wat niet hetzelfde is als inwerkingtreding - wordt voorgeschreven in artikel 26 van het onderhavige ontwerp. In dit artikel wordt namelijk bepaald dat de bevoegdheden, genoemd in Hoofdstuk 3 van het onderhavige ontwerp bij ministeriële regeling met algemene werking gedurende de uitzonderingstoestand geleidelijk in werking kunnen worden gesteld en uitgeoefend en de inwerkingstelling en uitoefening, afhankelijk van de omstandigheden, worden bijgesteld en teruggedragen. Een voorwaarde voor inwerkingstelling bij ministeriële regeling met algemene werking is, dat eerst een uitzonderingstoestand bij landsbesluit moet zijn afgekondigd.

Artikel 26 van het onderhavige ontwerp is bedoeld als een richtlijn voor de organen, die de in deze landsverordening toegekende bevoegdheden zullen hebben te hanteren. De maatregelen mogen niet verder strekken dan strikt noodzakelijk is (proportionaliteit) en minder ingrijpende bevoegdheden tekortschietsen (subsidiariteit). Het artikel maakt een flexibele inzet van de in Hoofdstuk 3 gegeven bevoegdheden, afhankelijk van de concrete omstandigheden, mogelijk: alleen die buitengewone bevoegdheden dienen benut te worden die door de situatie zijn geboden.

Hoewel de toepassing van de bevoegdheden, genoemd in Hoofdstuk 3, op verschillende manieren in het onderhavige ontwerp zijn ingekaderd, acht de Regering het wenselijk om de inwerkingstelling van de bevoegdheden,

genoemd in de artikelen 10 (vrijheid van drukpers), 12 (onschendbaarheid van de woning) en 13 (briefgeheim) alleen nog bij landsbesluit te doen geschieden. Voor wat betreft de reeds in het ontwerp opgenomen wettelijke kaders kan genoemd worden het wettelijk vereiste dat eerst een uitzonderingstoestand moet zijn afgekondigd, alvorens deze bevoegdheden inwerking kunnen worden gesteld, de bevoegdheid van de Staten om een uitzonderingstoestand op te heffen waardoor die bepalingen ook niet meer toegepast kunnen worden, alsmede de toepassing van het evenredigheidsbeginsel genoemd in artikel 26 van het onderhavige ontwerp.

Gezien de vele discussies die er zijn geweest in aanloop naar de openbare behandeling in de Staten, kan worden geconcludeerd dat een aantal personen bezorgd zijn over de reikwijdte van het onderhavige ontwerp en over de mogelijkheid die er bestaat tot misbruik van bepaalde bevoegdheden die aan het burgerlijk gezag worden toegekend in het onderhavige ontwerp in geval er sprake is van een uitzonderingstoestand.

De Regering ziet hiervoor aanleiding om de bezorgdheid bij de burgers weg te nemen. Dientengevolge wordt in deze nota van wijziging voorgesteld om de artikelen 10, 12 en 13 te wijzigen, opdat deze bepalingen slechts bij landsbesluit inwerking kunnen worden gesteld. Een landsbesluit is een besluit van de regering, ondertekent door de Gouverneur, dat in dit geval gecontrasigneerd wordt door de Minister van Algemene Zaken. De mogelijkheid om deze bevoegdheid proportioneel en subsidiair in te stellen door de Minister van Algemene Zaken is dan wettelijk niet meer mogelijk.

Daarnaast is als extra waarborg voor de burger bepaald dat deze bevoegdheid slechts in geval van oorlog, terrorisme of een militaire inval kan worden toegepast.

Hoewel de Regering steeds heeft aangegeven dat in het onderhavige ontwerp niet alle concrete gevallen kan worden opgesomd die aanleiding kunnen zijn voor een uitzonderingstoestand, wordt de toepassing van artikel 10, 12 en 13 wel beperkt door specifiek genoemde gevallen.

Buitengewone omstandigheden die aanleiding kunnen zijn voor een uitzonderingstoestand, kunnen niet altijd vooraf gespecificeerd worden. In het moderne staatsnoodrecht spreekt men van vitale belangen, die aangetast worden en het bestaan van een samenleving of land ontwrichten.

Wereldwijd zijn 6 vitale belangen geïdentificeerd, terwijl er zelfs wordt gesproken van een zevende veiligheidsbelang, dat is de digitale veiligheid. Met andere woorden het staatsnoodrecht is een dynamisch vakgebied, vandaar ook dat een generieke begripsbepaling in het onderhavige ontwerp is gehanteerd, waarin slechts wordt aangegeven wanneer er sprake kan zijn van een uitzonderingstoestand. Met de onderhavige nota van wijziging wordt beoogd wettelijk vast te stellen dat de artikelen 10, 12 en 13 van het onderhavige ontwerp slechts in die genoemde gevallen, te weten oorlog, terrorisme en militaire inval, toegepast kunnen worden. Hierdoor komt de eerder voorgestelde mogelijkheid tot een proportionele en subsidiaire inzet, als bedoeld in artikel 26 van het onderhavige ontwerp te vervallen.

E.

Een foutieve nummering wordt hier hersteld, er wordt echter geen inhoudelijke wijziging in het ontwerp aangebracht.

Willemstad, **25 NOV 2020**

De Minister van Algemene Zaken,

De Minister van Justitie,